YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)

12 päivänä kesäkuuta 2003 *

Asiassa C-363/00,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään E. Traversa ja G. Wilms, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Italian tasavalta, asiamiehenään U. Leanza, jota avustaa avvocato dello Stato G. De Bellis, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Italian tasavalta on jättänyt noudattamatta yhteisöjen omista varoista tehdyn päätöksen 94/728/EY, Euratom soveltamisesta annetun asetuksen N:o 1150/2000 (EYVL L 130, s. 1),

* Oikeudenkäyntikieli: italia.

jolla on 31.5.2000 lukien kumottu ja korvattu yhteisöjen omista varoista tehdyn päätöksen 88/376/ETY, Euratom soveltamisesta 29 päivänä toukokuuta 1989 annettu neuvoston asetus (ETY, Euratom) N:o 1552/89 (EYVL L 155, s. 1), jolla on täysin sama tarkoitus, 9, 10 ja 11 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole asetuksen 9 ja 10 artiklassa säädetyssä määräajassa asettanut komission käyttöön yhteisön omina varoina 1 484 936 000 000 Italian liiran (ITL) suuruista summaa ja koska se on kieltäytynyt maksamasta viivästyskorkoa tälle summalle kyseisen asetuksen 11 artiklan mukaisesti,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. Wathelet sekä tuomarit C. W. A. Timmermans, P. Jann, S. von Bahr (esittelevä tuomari) ja A. Rosas,

julkisasiamies: L. A. Geelhoed,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan julkisasiamiehen 9.7.2002 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio on nostanut EY 226 artiklan nojalla kanteen, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 29.9.2000 ja jossa yhteisöjen tuomioistuinta vaaditaan toteamaan, että Italian tasavalta on jättänyt noudattamatta yhteisöjen omista varoista tehdyn päätöksen 94/728/EY, Euratom soveltamisesta annetun asetuksen N:o 1150/2000 (EYVL L 130, s. 1), jolla on 31.5.2000 lukien kumottu ja korvattu 29 päivänä toukokuuta 1989 yhteisöjen omista varoista tehdyn päätöksen 88/376/ETY, Euratom soveltamisesta 29 päivänä toukokuuta 1989 annettu neuvoston asetus (ETY, Euratom) N:o 1552/89 (EYVL L 155, s. 1), jolla on täysin sama tarkoitus, 9, 10 ja 11 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole asetuksen 9 ja 10 artiklan mukaisessa määräajassa asettanut komission käyttöön yhteisön omina varoina 1 484 936 000 000 ITL:n suuruista summaa ja koska se on kieltäytynyt maksamasta viivästyskorkoa tälle summalle kyseisen asetuksen 11 artiklan mukaisesti.

Yhteisön lainsäädäntö

2 Asetuksen N:o 1552/89 9 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Kunkin jäsenvaltion on hyvitettävä omat varat 10 artiklassa määriteltyjen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti tilille, joka on avattu tätä tarkoitusta varten komission nimissä kyseisen jäsenvaltion valtionvarainhallinnossa tai sen nimeämässä laitoksessa.

Tämän tilin pitäminen on maksutonta."

3 Asetuksen N:o 1552/89 10 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään seuraavaa:

"Alv-varat, täydentävä vara, — — ja tarvittaessa BKTL-rahoitusosuudet tuloutetaan kunkin kuukauden ensimmäisenä työpäivänä kahdestoistaosina summista, jotka tältä osin aiheutuvat talousarviosta, muunnettuina kansallisiksi valuutoiksi varainhoitovuotta edeltävän kalenterivuoden viimeisen noteerauspäivän vaihtokursseilla, sellaisina kuin ne on julkaistu Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä."

4 Asetuksen N:o 1552/89 11 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Asianomaisen jäsenvaltion on maksettava kaikista tämän asetuksen 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulle tilille tehtävien tuloutusten viivästyksistä korkoa, jonka korkokanta on kyseisen jäsenvaltion rahamarkkinoilla eräpäivänä lyhyen aikavälin rahoitukseen sovellettava korkokanta kahdella pisteellä korotettuna. Korkokantaan lisätään 0,25 pistettä kutakin viivästyskuukautta kohden. Korotettua korkokantaa sovelletaan koko viivästyksen ajalta."

5 Asetuksen N:o 1150/2000 9 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Kunkin jäsenvaltion on hyvitettävä omat varat 10 artiklassa määriteltyjen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti tilille, joka on avattu tätä tarkoitusta varten komission nimissä kyseisen jäsenvaltion valtionvarainhallinnossa tai sen nimeämässä laitoksessa.

Tämän tilin pitäminen on maksutonta."

6 Asetuksen N:o 1150/2000 10 artiklan 3 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetään seuraavaa:

"Alv-varat, täydentävä vara — — sekä tarvittaessa BKTL-rahoitusosuudet tuloutetaan kunkin kuukauden ensimmäisenä työpäivänä kahdestoistaosina summista, jotka tältä osin aiheutuvat talousarviosta, muunnettuina kansallisiksi valuutoiksi varainhoitovuotta edeltävän kalenterivuoden viimeisen noteerauspäivän vaihtokursseilla, sellaisina kuin ne on julkaistu Euroopan yhteisöjen virallisen lehden C-sarjassa."

7 Asetuksen N:o 1150/2000 11 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Asianomaisen jäsenvaltion on maksettava kaikista tämän asetuksen 9 artiklan 1 kohdassa tarkoitetulle tilille tehtävien tuloutusten viivästyksistä korkoa, jonka korkokanta on kyseisen jäsenvaltion rahamarkkinoilla eräpäivänä lyhyen aikavälin rahoitukseen sovellettava korkokanta kahdella pisteellä korotettuna. Korkokantaan lisätään 0,25 pistettä kutakin viivästyskuukautta kohden. Korotettua korkokantaa sovelletaan koko viivästyksen ajalta."

Kansallinen lainsäädäntö

8 Lain nro 1185, joka on annettu 23.12.1970, 3 §:n nojalla jäsenvaltioiden rahoitusosuuksien korvaamisesta yhteisön omilla varoilla 21.4.1970 Luxemburgissa tehdyn Euroopan yhteisöjen ministerineuvoston päätöksen ja yhteisen maatalouspolitiikan rahoituksesta annettujen asetusten täytäntöönpanosta

16.4.1971 annetun tasavallan presidentin asetuksen nro 321 (*Gazzetta ufficiale* 9.7.1971, nro 145), sellaisena kuin se on muutettuna 4.7.1973 annetun tasavallan presidentin asetuksen nro 532 7 §:llä (jäljempänä presidentin asetus nro 321), 4 §:ssä säädetään seuraavaa:

"Valtiovarainministeri voi päätöksellään tehdä talousarvioon muutokset, jotka ovat tarpeen ennakkoarvion kirjaamiseksi niiden menojen ottamisesta talousarvioon, jotka ovat Euroopan yhteisöjen ministerineuvoston 21.4.1970 tekemässä päätöksessä tarkoitettuja omia varoja, sekä muutokset, jotka ovat tarpeen edellä mainittujen varojen asettamiseksi yhteisöjen käyttöön, ja siitä maksusta säätämiseksi, johon Italian on myötävaikutettava yhteisöjen talousarviossa, edellä mainitun 21.4.1970 tehdyn päätöksen mukaisesti, sellaisena kuin se on muutettuna ja täydennettynä.

Edellä olevassa momentissa säädetystä poiketen valtiovarainministeriö voi suorittaa tilisiirtoina valtiokonttorista Euroopan yhteisöille maksettavat summat, jotka kuuluvat omien varojen järjestelmään.

Tässä tarkoituksessa valtiovarainministeri voi perustaa valtiokonttoriin korottoman käyttötilin, joka avataan valtiovarainministeriön nimissä ja jolle talletetaan vuosittain ne varat, jotka on otettu ministeriön erityisten ennakoitujen menojen menolukuihin.

Edellä mainitulle tilille maksettavien summien on vastattava vuosineljänneksen tarpeita, jotka määritetään yhteisöille tällä perusteella edellisenä vuonna maksettujen summien keskiarvona.

— — "

Tosiseikat ja oikeudenkäyntiä edeltänyt menettely

9 Italian tasavallan piti kesäkuun 1996 osalta hyvittää komission nimissä tässä tarkoituksessa avattua tiliä viimeistään 3.6.1996 summalla, joka vastasi kahdestoistaosaa summista, jotka talousarviossa olivat yhteisön omia varoja, tapahtuma-aikaan voimassa olleen asetuksen N:o 1552/89 9 artiklan 1 kohdan ja 10 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaisesti.

10 Ministero del Tesoro, Ragioneria Generale dello Stato (valtiovarainministeriön kirjanpitoyksikkö) kehotti 28.5.1996 päivätyllä kirjeellään nro 142798 Direzione Generale del Tesoroa (valtiovarainhallinto) tekemään asetuksen N:o 1552/89 10 artiklan 3 kohdan säännösten mukaisesti 1 486 422 594 526 ITL:n suuruisen tilisiirron, joka muodostui kesäkuun 1996 alv-varoista ja BKTL-rahoitusosuuksista, valtiovarainministeriön tililtä 435/23203 "Ministero del Tesoro — art. 7 D.P.R. 4 luglio 1973, n. 532" tilille 414/23200 "Commissione CEE — risorse proprie". Viimeisessä virkkeessä todettiin, että tilisiirron "oli tapahduttava ennen 3.6.1996, jotta vältyttäisiin viivästyskorolta".

11 Komissiolle ilmoitettiin tästä tilisiirrosta niin ikään 28.5.1996 faksilla nro 9835, jossa Ministero del Tesoro, Ragioneria Generale dello Stato, ilmoitti, että "komission käyttötilille nro 414/23200 on suoritettu 1 486 422 594 526 ITL:n suuruinen kokonaissumma — eräpäivä 3.6.1996".

12 Direzione Generale del Tesoro antoi 29.5.1996 Tesoreria Centrale dello Staton (valtiokonttori) tehtäväksi siirtää tilillä nro 435/23203 olevat varat tilille

nro 414/23203 "Commissione CEE — Risorse proprie". Tässä toimeksiannossa kirjaimin merkitty summa oli oikein, mutta numeroin merkitty summa oli 1 486 594 526 ITL.

13 Tesoreria Centrale dello Stato kirjoitti 30.5.1996 tilisiirrosta kuitin nro 12912, jossa todettiin, että komission tilille oli suoritettu 1 486 594 526 ITL:n suuruinen summa.

14 Direzione Generale del Tesoro kehotti tämän jälkeen 27.6.1996 Tesoreria Centrale dello Statoa uudelleen siirtämään 1 484 936 000 000 ITL:n suuruisen summan tililtä nro 435/23200 ja toteamaan ilmoituksessa siirron saajaksi tilin nro 414/23200 "CEE Ris. proprie", merkitsemään arvopäiväksi 30.5.1996 ja tiedonannoksi: "30.5.1996 päivätyssä kuitissa nro 12912 tarkoitetun 1 486 594 526 ITL:n suuruisen summan täydennyksenä ja loppusuorituksena."

15 Samana päivänä eli 27.6.1996 Tesoreria Centrale dello Stato kirjoitti kuitin nro 16817, jossa todettiin, että komission tilille oli suoritettu 1 484 936 000 000 ITL:n suuruinen summa, jonka arvopäivänä oli 30.5.1996 ja tiedonantona "30.5.1996 päivätyssä kuitissa nro 12912 tarkoitetun 1 486 594 526 ITL:n suuruisen summan täydennyksenä ja loppusuorituksena".

16 Komissio katsoi, että koska Italian pankin touko- ja kesäkuuta 1996 koskevista tiliotteista kävi ilmi, että tiliä nro 414/23200 "CEE risorse proprie" oli 30.5.1996 hyvitetty vain 1 486 594 526 ITL:n suuruisella summalla ja että jäännössaatava eli 1 484 936 000 000 ITL tuloutettiin tälle tilille vasta 27.6.1996, Italian tasa-

valta oli perusteettomasti viivästyttänyt yhteisön omien varojen käyttöön asettamista vastoin asetusta N:o 1552/89, sellaisena kuin se on myöhemmin muutettuna, ja erityisesti vastoin tämän asetuksen 9 ja 10 artiklaa.

17 Näin ollen komissio päätti soveltaa asetuksen N:o 1552/89 11 artiklaa. Laskettuaan viivästyskorkoprosentiksi 10,24 prosenttia, jota myöhässä maksettuun summaan 24 päivän viivästyksen osalta soveltamalla saatiin viivästyskoroksi 9 970 980 092 ITL:n suuruinen summa, komissio kehotti 28.11.1996 päivätyllä kirjeellä Italian viranomaisia asettamaan kyseisen summan komission käyttöön.

18 Ministero del Tesoro kieltäytyi 30.1.1997 päivätyssä kirjeessään noudattamasta komission vaatimusta todeten, ettei kesäkuun 1996 osalta erääntynyttä kokonaissummaa ollut asetettu komission käyttöön myöhässä vaan että se oli merkitty osittain kirjanpitoon vain siksi, että valtiokonttorin sisäisessä kirjanpidossa oli tämän toimen kirjaamisessa tapahtunut kirjoitusvirhe.

19 EY 226 artiklan ensimmäisessä kohdassa määrätyn menettelyn mukaisesti komissio kehotti Italian tasavaltaa ensin esittämään asiaa koskevat huomautuksensa, minkä jälkeen se lähetti 15.11.1999 päivätyllä kirjeellä kyseiselle jäsenvaltiolle perustellun lausunnon, jossa se kehotti tätä toteuttamaan tarvittavat toimenpiteet perustellun lausunnon noudattamiseksi kahden kuukauden määräajassa lausunnon tiedoksi antamisesta. Koska Italian tasavalta ei noudattanut perusteltua lausuntoa, komissio nosti nyt käsiteltävänä olevan kanteen.

Alustavia huomautuksia

20 Komissio toteaa ensiksi, että asetus N:o 1552/89, jonka nojalla jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskeva menettely aloitettiin, on kumottu ja korvattu asetuksella N:o 1150/2000, joka on kodifikaatio ensiksi mainitusta asetuksesta ja niistä kolmesta asetuksesta, joilla sitä on sittemmin muutettu. Kun otetaan huomioon, että oikeussääntöjä, joita sovelletaan siihen oikeudenkäyntimenettelyn vaiheeseen, jossa käsiteltävänä oleva jäsenyysvelvoitteiden

noudattamatta jättämistä koskeva menettely on, ei ole oikeudelliselta kannalta merkittävästi muutettu siihen nähden, millaisia ne olivat hallinnollisen menettelyn vaiheessa, ja kun asetuksen N:o 1552/89 artiklanumerointikin on säilynyt muuttumattomana, komissio katsoo voivansa kannekirjelmässään viitata asetuksen N:o 1150/2000 asian kannalta merkityksellisiin säännöksiin.

21 Tältä osin on syytä muistuttaa, että yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan EY 226 artiklan mukaisesti nostetun kanteen ollessa kyseessä jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä on arvioitava sellaisen yhteisön lainsäädännön perusteella, joka oli voimassa komission kyseiselle jäsenvaltiolle perustellun lausunnon noudattamista varten asettaman määräajan päättyessä (asia C-61/94, komissio v. Saksa, tuomio 10.9.1996, Kok. 1996, s. I-3989, 42 kohta ja asia C-365/97, komissio v. Italia, tuomio 9.11.1999, Kok. 1999, s. I-7773, 32 kohta).

22 Vaikka kannekirjelmässä ei lähtökohtaisesti voida vaatia jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen toteamista laajemmin kuin perustellussa lausunnossa ja virallisessa huomautuksessa, on kuitenkin niin, että jos yhteisön oikeus muuttuu oikeudenkäyntiä edeltävän menettelyn aikana, komissiolla on oikeus vaatia sellaisten jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen toteamista, jotka perustuvat yhteisön toimen alkuperäiseen mutta myöhemmin muutettuun tai kumottuun versioon, jos kyseisen version mukaiset velvoitteet on sisällytetty myös uusiin säännöksiin tai määräyksiin. Kanteen kohdetta ei sen sijaan pidä laajentaa sellaisiin uusista säännöksistä tai määräyksistä johtuviin velvoitteisiin, joita vastaavia velvoitteita ei ole kyseisen toimen alkuperäisessä versiossa, sillä muutoin rikotaan jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan menettelyn sääntöjenmukaisuutta koskevia olennaisia menettelymääräyksiä (ks. em. asia komissio v. Italia, tuomion 36 ja 39 kohta).

23 Käsiteltävänä olevassa tapauksessa on kiistatonta, että asetuksen N:o 1150/2000 9 artiklan 1 kohdasta, 10 artiklan 3 kohdan ensimmäisestä alakohdasta ja 11 artiklasta johtuvat velvoitteet olivat jo sovellettavissa asetuksen N:o 1552/89 9 artiklan 1 kohdan, 10 artiklan 3 kohdan ensimmäisen alakohdan ja 11 artiklan nojalla.

24 Näin ollen komissio voi oikein perustein väittää, että Italian tasavalta ei ole noudattanut asetuksen N:o 1150/2000 9, 10 ja 11 artiklan mukaisia velvoitteitaan.

Pääasia

Asianosaisten lausumat

25 Komissio katsoo, että Italian pankin toukokuun 1996 tiliotteesta käy ilmi, että tiliä nro 414/23200 "CEE risorse proprie" oli 30.5.1996 hyvitetty 1 486 594 526 ITL:n suuruisella summalla. Kolme numeroa "422", joiden olisi pitänyt olla lukujen "1 486" ja "594 526" välissä, oli selvästi jätetty pois. Kesäkuun 1996 tiliotteesta kävi ilmi, että jäännössaatava eli 1 484 936 000 000 ITL oli tuloutettu komission tilille 27.6.1996.

26 Lisäksi sekä 27.6.1996 päivätyssä maksumääräyksessä että samana päivänä päivätyssä kuitissa nro 16817 mainitaan tiedonantona "30.5.1996 päivätyssä kuitissa nro 12912 tarkoitetun 1 486 594 526 ITL:n suuruisen summan täydennyksenä ja loppusuorituksena". Edelleen kesäkuun 1996 tiliotteesta ilmenee tosiasiallisesti, että tilille 27.6.1996 tehty hyvitys vastasi kuittia nro 16817.

27 Näin ollen komissio huomauttaa, että yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan asetuksen N:o 1150/2000 11 artiklassa säädetty automatiikka, jonka mukaan kaikista komission tilille tehtävien hyvitysten viivästyksistä

on maksettava viivästyskorkoa, sovelletaan siitä lähtien, kun kyseisessä jäsenvaltiossa tapahtuu tällainen viivästyminen (ks. erityisesti asia 54/87, komissio v. Italia, tuomio 22.2.1989, Kok. 1989, s. 385, 12 kohta).

28 Komissio katsoo Italian tasavallan 27.6.1996 toteuttamien kaltaisten taannehtivien oikaisujen osalta, että toisaalta ne eivät ole mielekkäitä sellaisessa järjestelmässä, jossa käytetään korottomia tilejä, ja toisaalta niiden hyväksymisestä seuraisi, että viivästyskoron suorittamisvelvollisuus tulisi käytännössä merkityksettömäksi.

29 Komissio toteaa tilien nro 435/23203 ja nro 414/23200 osalta, että se ei voi käyttää lainkaan tilille nro 435/23203 talletettuja varoja, koska tili kuuluu valtiovarainministeriön yksinomaiseen toimivaltaan, eikä komissiolle edes tiedoteta tälle tilille suoritetuista maksuista. Vasta kun siirtotililtä nro 435/23203 maksetaan varoja komission nimissä avatulle tilille nro 414/23200, nämä varat siirtyvät Italialta yhteisön käyttöön.

30 Italian hallitus katsoo ensiksi, että presidentin asetuksen nro 321 4 §:n mukaan siirtotili nro 435/23203 avattiin valtiovarainministeriön nimissä ja sille oli tarkoitus tallettaa ainoastaan yhteisölle tarkoitettuja varoja, jotka sitten siirrettiin suoraan komission nimissä avatulle tilille nro 414/23200. Molemmat tilit olivat korottomia.

31 Kun näistä tileistä ensiksi mainitulle suoritetaan varoja, ne eivät ole enää tosiasiallisesti Italian hallituksen käytettävissä, koska edellä mainitun lainsäädännön perusteella tilillä nro 435/23203 olevia varoja voidaan siirtää vain yhteisöjen

käyttöön. Sitten kun maksettava määrä on vahvistettu, summa suoritetaan siirtotililtä nro 435/23203 komission nimissä avatulle tilille nro 414/23200.

32 Käsiteltävänä olevassa tapauksessa Ragioneria Generale dello Stato antoi Italian hallituksen mukaan 16.5.1996 tekemällään päätöksellä luvan 2 650 miljardin ITL:n suuruisen summan menoerän — tämä summa ylitti tarpeen huomattavasti — kohdentamiseksi valtion talousarvion tähän tarkoitukseen varattuun lukuun ja suoritettavaksi tilille nro 435/23203 "Ministero del Tesoro — art. 7 D.P.R. 4 luglio 1973, n. 532". Tähän liittyvä maksumääräys annettiin 24.5.1996.

33 Välittömästi annettuaan 28.5.1996 päivätyllä kirjeellään nro 142798 luvan varojen siirtoon näiden kahden tilin välillä Ragioneria Generale dello Stato vahvisti tämän komissiolle samana päivänä lähetetyllä faksilla nro 9835. Italian hallituksen mukaan varat oli tosiasiallisesti saatettu käyttöön, kun otetaan huomioon aiempi tilille nro 435/23203 tehty siirto ja se, että komissiolle omina varoina kuuluva täsmällinen summa oli ilmoitettu faksissa.

34 Italian hallitus katsoo, että koska oli olemassa sääntöjenmukainen määräys siirron toteuttamiseksi näiden kahden tilin välillä, nimittäin 28.5.1996 päivätty kirje nro 142798, jota seurasi Direzione Generale del Tesoron 29.5.1996 päivätty varojen nostoa koskeva määräys, menettelyä on pidettävä sääntöjenmukaisesti toteutettuna, koska vaikka numeroina ilmaistu luku onkin virheellinen, viimeksi mainittu määräys on säännönmukainen. Italian oikeuden yleisen periaatteen mukaan tilanteessa, jossa kirjaimin ilmaistu määrä poikkeaa numeroin ilmaistusta, ensiksi mainittu on ratkaiseva. Italian hallitus katsoo, että koska kysymys on saman valtion viranomaisen sisäisistä tilisiirroista kahden korottoman käyttötilin välillä ja koska kyseiset varat on varattu samaa tarkoitusta varten, määrän numerotiedoissa tapahtunut virhe on pelkkä kirjoitusvirhe, jolla on ollut pelkästään sisäistä vaikutusta, ja se on yleensä oikaistavissa ilman että sillä on ulkoisia vaikutuksia toimen säännönmukaisuuteen.

35 Siltä osin kuin kysymys on oikeuskäytännöstä, johon komissio viittaa ja joka koskee niitä seurauksia, joita omien varojen myöhässä tapahtuneella hyvittämisellä komission nimissä avatulle tilille on, Italian hallitus väittää, että tämän oikeuskäytännön perustana olevat tapaukset eroavat käsiteltävänä olevan asian kohteesta. Käsiteltävänä olevassa asiassa ainoa riidanalainen kysymys on, onko omien varojen käyttöön asettamiselle asetettua määräaikaa noudatettu, kun kysymyksessä on puhtaasti kirjoitusvirhe, joka on korjattu välittömästi sen toteamisen jälkeen, eikä oikeudellinen virhe.

36 Italian hallitus toteaa lopuksi, että Italian valtiovarainhallinnon tekemä kirjoitusvirhe sen tehtäväksi määrätyn kirjanpitotoimen kirjaamisessa ei ole aiheuttanut komissiolle mitään vahinkoa eikä Italian valtio ole myöskään saanut siitä mitään etua.

37 Italian hallitus katsoo näin ollen, että kun otetaan huomioon, että kysymys on puhtaasti kirjoitusvirheestä, ja koska Italian hallituksella ei ole ollut mitään tarkoitusta välttyä maksun suorittamiselta, kanne pitää hylätä.

Yhteisöjen tuomioistuimen arviointi asiasta

38 Käsiteltävänä olevassa asiassa asianosaisten kesken on riidatonta, että 1 486 422 594 526 ITL:n suuruinen summa, jonka Italian tasavalta vahvisti vastaavan kahdestoistaosaa yhteisöjen omista varoista kesäkuulta 1996, oli kirjattava komission nimissä tähän tarkoitukseen avattavalle tilille viimeistään 3.6.1996.

39 Riidatonta on myös se, että 1 486 594 526 ITL:n suuruinen summa maksettiin 30.5.1996 tilille nro 414/23200 "CEE — risorse proprie", joka oli avattu komission nimissä, ja se, että jäännössaatava eli 1 484 936 000 000 ITL maksettiin tälle tilille 27.6.1996.

40 Tästä seuraa, että viimeksi mainitulla summalla hyvitettiin komission tiliä 24 päivää myöhässä.

41 Tältä osin mitään merkitystä ei ole sillä, että valtiovarainministeriön nimissä olevaa siirtotiliä nro 435/23203 hyvitettiin tarvittavaa suuremmalla summalla jo 24.5.1996 ja että Italian tasavalta saattoi siirtää sen vain yhteisöjen käyttöön, ei sillä, että komissiolle omina varoina kuuluva täsmällinen summa kesäkuulta 1996 ilmoitettiin 28.5.1996 päivätyssä faksissa nro 9835, eikä sillä, että Italian oikeuden yleisen periaatteen mukaan tilanteessa, jossa kirjaimin ilmaistu määrä poikkeaa numeroin ilmaistusta, ensiksi mainittu on ratkaiseva.

42 Asetuksen N:o 1150/2000 9 artiklan 1 kohdasta ja 10 artiklan 3 kohdan ensimmäisestä alakohdasta ilmenee selvästi, että omien varojen on oltava tuloutettuina tilille, joka on avattu tätä tarkoitusta varten komission nimissä, viimeistään kunkin kuukauden ensimmäisenä työpäivänä, ja näin ollen välittömästi ja tosiasiallisesti komission käytössä tästä päivästä lukien, mikä ei ole toteutunut käsiteltävänä olevassa tapauksessa.

43 Näin ollen on syytä huomauttaa, että yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan (ks. erityisesti asia 68/88, komissio v. Kreikka, tuomio 21.9.1989, Kok. 1989, s. 2965, Kok. Ep. X, s. 167, 17 kohta ja asia C-96/89, komissio v. Alankomaat, tuomio 16.5.1991, Kok. 1991, s. I-2461, 38 kohta) velvollisuus vahvistaa yhteisön omat varat, velvollisuus tulouttaa nämä varat säädetyssä määräajassa komission tilille ja velvollisuus suorittaa viivästyskorkoa liittyvät erottamattomasti yhteen.

44 Nämä viivästyskorot, joista säädetään asetuksen N:o 1150/2000 11 artiklassa, on maksettava kaikista viivästyksistä, ja ne on maksettava riippumatta siitä, mistä syystä tulouttaminen komissiolle on viivästynyt (ks. erityisesti em. asiassa komissio v. Italia 22.2.1989 annetun tuomion 12 kohta ja asia C-359/97, komissio v. Yhdistynyt kuningaskunta, tuomio 12.9.2000, Kok. 2000, s. I-6355, 78 kohta).

45 Toisin kuin Italian hallitus väittää, tästä seuraa yhtäältä, että ei ole syytä erotella tilannetta, jossa viivästys johtuu kirjoitusvirheestä, ja tilannetta, jossa se johtuu oikeudellisesta virheestä, ja toisaalta, että se, että tulouttamisen viivästyminen on tapahtunut tahattomasti, ei poista velvollisuutta maksaa viivästyskorkoa (ks. vastaavasti asia 93/85, komissio v. Yhdistynyt kuningaskunta, tuomio 18.12.1986, Kok. 1986, s. 4011, 34 ja 37 kohta).

46 Myöskään sillä, että jäännössaatava tuloutettiin tilille nro 414/23200 siten, että sen arvopäivä oli 30.5.1996, ei ole merkitystä tältä osin. Kuten komissio on aivan oikein todennut, ei ole pelkästään niin, että taannehtivat korjaukset eivät ole mielekkäitä sellaisessa järjestelmässä, jossa käytetään korottomia tilejä, vaan myös niin, että niiden hyväksymisestä seuraisi, että viivästyskoron suorittamisvelvollisuus tulisi käytännössä merkityksettömäksi.

47 Sen Italian hallituksen väitteen osalta, jonka mukaan komissiolle ei ole aiheutunut vahinkoa, riittää kun todetaan, että se, että jäsenvaltio ei noudata yhteisön oikeuden tietyn oikeussäännön mukaista velvoitetta, merkitsee jo sinänsä jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä ja että sillä seikalla, ettei tästä laiminlyönnistä ole aiheutunut negatiivisia seurauksia, ei ole merkitystä (ks. asia C-150/97, komissio v. Portugali, tuomio 21.1.1999, Kok. 1999, s. I-259, 22 kohta ja asia C-348/97, komissio v. Saksa, tuomio 15.6.2000, Kok. 2000, s. I-4429, 62 kohta), kuten ei myöskään sillä seikalla, että kysymyksessä olevalle jäsenvaltiolle ei ole koitunut hyötyä.

48 On siis todettava, että Italian tasavalta on jättänyt noudattamatta asetuksen N:o 1150/2000 9, 10 ja 11 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole tämän asetuksen, jolla 31.5.2000 lukien kumottiin ja korvattiin asetus N:o 1552/89, jolla on täysin sama tarkoitus, 9 ja 10 artiklassa säädetyssä määräajassa asettanut komission käyttöön yhteisön omina varoina 1 484 936 000 000 ITL:n suuruista summaa ja koska se on kieltäytynyt maksamasta viivästyskorkoa tälle summalle kyseisen asetuksen 11 artiklan mukaisesti.

Oikeudenkäyntikulut

49 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut Italian tasavallan velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja koska Italian tasavalta on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (viides jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) **Italian tasavalta on jättänyt noudattamatta yhteisöjen omista varoista tehdyn päätöksen 94/728/EY, Euratom soveltamisesta annetun asetuksen N:o 1150/2000, jolla on 31.5.2000 lukien kumottu ja korvattu yhteisöjen omista varoista tehdyn päätöksen 88/376/ETY, Euratom soveltamisesta 29 päivänä toukokuuta 1989 annettu neuvoston asetus (ETY, Euratom) N:o 1552/89, jolla on täysin sama tarkoitus, 9, 10 ja 11 artiklan mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole asetuksen 9 ja 10 artiklassa säädetyssä määräajassa asettanut Euroopan yhteisöjen komission käyttöön yhteisön omina varoina 1 484 936 000 000 Italian liiran suuruista summaa ja koska se on kieltäytynyt maksamasta viivästyskorkoa tälle summalle kyseisen asetuksen 11 artiklan mukaisesti.**

2) **Italian tasavalta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

Wathelet Timmermans Jann

von Bahr Rosas

Julistettiin Luxemburgissa 12 päivänä kesäkuuta 2003.

R. Grass M. Wathelet

kirjaaja viidennen jaoston puheenjohtaja